جمهورية العراق
وزارة التعليم العالي والبحث العلمي
جامعة الأنبار

UNIVERSITY OF ANBAR

AUJLL
مجلة جامعة الأنبار للغات والآداب

مجلة جامعة الأنبار للغات والآداب

مجلة علمية فصلية محكمة
تعنى بدراسات وأبحاث اللغات وآدابها

ISSN:2073-6614
E-ISSN:2408-9680

المجلد (15) العدد (1) الشهر (اذار)
السنة : 2023

جمهورية العراق
وزارة التعليم العالي والبحث العلمي
جامعة الأنبار _ كلية الآداب

AUJLL
مجلة جامعة الأنبار للغات والآداب

مجلة جامعة الأنبار للغات والآداب

مجلة علمية فصلية محكمة تعنى بدراسات وأبحاث اللغات وآدابها

ISSN : 2073-6614
E-ISSN:2408-9680

رقم الإيداع في دار الكتب والوثائق ببغداد لسنة 1379

العدد : (15) العدد (1) لشهر اذار – 2023

ISSN 2073-6614

أسرة المجلة

رئيس تحرير المجلة ومديرها

1	أ.د. أيسر محمد فاضل	أستاذ	كلية الآداب	اللغة العربية / الأدب	النقد الحديث والبلاغة	الأنبار	العراق	رئيس التحرير
2	أ.م.د. علي صباح جميل	أستاذ مساعد	كلية الآداب	اللغة الإنكليزية	طرائق تدريس اللغة الإنكليزية	الأنبار	العراق	مدير التحرير

أعضاء هيئة التحرير

3	وليم افرانك	أستاذ	الآداب والعلوم	اللغة الانكليزية	الأدب المقارن	فولبريت	أمريكيا	عضوًا
4	أ.د. عدنان خالد عبد الله	أستاذ	الآداب والعلوم الإنسانية والاجتماعية	اللغات الأجنبية	اللغات الشرقية	الشارقة	دولة الامارات العربية	عضوًا
5	أ.د.محمد أحمد عبد العزيز القضاة	أستاذ	عميد كلية الآداب	اللغة العربية / الأدب	النقد الحديث	الأردنية	الأردن	عضوًا
6	أ.د. زياد محمد يوسف قوقزة	أستاذ	كلية اللغات الأجنبية	اللغات الأوربية	اللغويات العامة الإسبانية والإنكليزية	الأردنية	الأردن	عضوًا
7	أ.د. منى عارف جاسم المشهداني	أستاذ	كلية اللغات	اللغة الروسية / فقه اللغة والاسلوبية	ترجمة مصطلحات (فقه اللغة)	بغداد	العراق	عضوًا
8	أ.م.د. محمود خليل محمود جرن	أستاذ مشارك	كلية اللغات الأجنبية	اللغة الإيطالية	الأدب واللغة الإيطالية	الأردنية	الأردن	عضوًا
9	أ.م.د. نادية حسن عبد القادر نقرش	أستاذ مساعد	كلية اللغات الاجنبية	اللغة الالمانية	كلغة اجنبية ولغة ثانية	الأردنية	الأردن	عضوًا
10	أ.د. طه شداد حمد	أستاذ	كلية الآداب	اللغة العربية / اللغة	الدلالة والنحو	الأنبار	العراق	عضوًا
11	أ.د. خليل محمد سعيد مخلف	أستاذ	التربية للبنات	اللغة العربية / اللغة	اللغة والنحو	الأنبار	العراق	عضوًا
12	أ.م.د. عمار عبد الوهاب عبد	أستاذ مساعد	التربية للبنات	اللغة الإنكليزية / اللغة	علم الأصوات	الأنبار	العراق	عضوًا
13	ا. م. د. إياد حمود أحمد خلف	أستاذ مساعد	رئاسة جامعة الفلوجة	اللغة الانكليزية / اللغة	علم اللغة التداولي	الفلوجة	العراق	عضوًا
14	أ.م.د.عمر محمد عبد الله	أستاذ مساعد	التربية للبنات	اللغة الإنكليزية / الأدب	الرواية	الأنبار	العراق	عضوًا
15	أ.م. د. شيماء جبار علي	أستاذ مساعد	التربية للبنات	اللغة العربية/ الأدب	النقد الحديث	الأنبار	العراق	عضوًا
16	أ. م. د. نهاد فخري محمود	أستاذ مساعد	كلية الآداب	اللغة العربية/ الأدب	النقد القديم والبلاغة	الأنبار	العراق	عضوًا

شروط النشر في المجلة

تهدف رئاسة تحرير المجلة وأعضاء هيئتها إلى الإرتقاء بمعامل تأثير المجلة تمهيدًا لدخول قاعدة بيانات المستوعبات العلمية والعالمية، وطبقًا لهذا تنشر مجلة جامعة الأنبار للغات والآداب البحوث التي تتسم بالرصانة العلمية والقيمة المعرفية، فضلًا عن سلامة اللغة ودقة التوثيق بما يوافق شروطها المدرجة في أدناه:

التسليم :

يم ارسال المراسلات جميعها بما في ذلك اشعارات قرار المحرر وطلبات المراجعة إلى هذه المجلة عبر نظام (E-JOURNL PLUES) وعبر الرابط : https://www.aujll.uoanbar.edu.iq/ ، وتقبل البحوث وفقًا للنظام كتابة البحوث (Word وLaTeX) ، وبالاعتماد على نظام التوثيق العالمي APA ، ويجب كتابة النص بمسافة مزدوجة ، في عمود مزدوج باستعمال كتابة من 12 نقطة.

التحضير :

يستعمل برنامج الورد (Word software) لكتابة المقالة.

من المهم أن يتم حفظ الملف بالتنسيق الأصلي لبرنامج الوورد (Word software) ويجب أن يكون النص بتنسيق عمودين. اجعل تنسيق النص بسيطًا قدر الإمكان. ستتم إزالة معظم رموز التنسيق واستبدالها عند معالجة المقالة. وعلى وجه الخصوص ، لا تستعمل خيارات برنامج الوورد لتبرير النص أو لوصل الكلمات. ومع ذلك ، يستعمل وجهًا عريضًا ومائلًا وخطوطًا منخفضة ومرتفعات وما إلى ذلك. عند إعداد الجداول ، إذا كنت تستعمل شبكة جدول ، فاستعمال شبكة واحدة فقط لكل جدول فردي وليس شبكة لكل صف. إذا لم يتم استعمال شبكة ، فاستعمال علامات الجدولة ،وليس المسافات، لمحاذاة الأعمدة. ويجب إعداد النص الإلكتروني بطريقة تشبه إلى حد بعيد المخطوطات التقليدية.

الملاحق

يجب إعطاء الصيغ والمعادلات في A ،B الخ إذا كان هناك أكثر من ملحق واحد ، فيجب تحديدها على أنها (أ 1) ، مكافئ. (أ 2) ، وما إلى ذلك ؛ في ملحق لاحق ، مكافئ. (ب 1) وهكذا. وبالمثل Eq. :الملاحق ترقيمًا منفصلاً بالنسبة للجداول والأشكال: الجدول أ -1 ؛ الشكل أ 1 ، إلخ

معلومات صفحة العنوان الأساسية

العنوان: موجز وغني بالمعلومات. غالبًا ما تستعمل العناوين في أنظمة استرجاع المعلومات. وتجنب الاختصارات والصيغ قدر الإمكان.

أسماء المؤلفين وعناوين انتسابهم الوظيفي: يرجى الإشارة بوضوح إلى الاسم (الأسماء) المحدد واسم (أسماء) العائلة لكل مؤلف والتأكد من دقة كتابة الأسماء جميعها . و يمكنك إضافة اسمك بين قوسين في البرنامج النصي الخاص بك .

قدم عناوين انتساب المؤلفين (حيث تم العمل الفعلي) أسفل الأسماء: حدد الانتماءات جميعها بحرف مرتفع صغير مباشرة بعد اسم المؤلف وأمام العنوان المناسب. أدخل العنوان البريدي الكامل لكل جهة انتساب ، بما في ذلك اسم الدولة وعنوان البريد الإلكتروني لكل مؤلف ، إذا كان متاحًا.

المؤلف المراسل: حدد بوضوح من سيتعامل مع المراسلات في جميع مراحل التحكيم والنشر ، وأيضًا بعد النشر. تتضمن هذه المسؤولية الإجابة على أي استفسارات مستقبلية حول المنهجية والمواد. تأكد من تقديم عنوان البريد الإلكتروني وأن تفاصيل الاتصال يتم تحديثها من قبل المؤلف المقابل.

عنوان الانتساب: تستعمل الأرقام العربية العالية لمثل هذه الحواشي السفلية. *مثال، اسم المؤلف*[1*]*، اسم المؤلف*[2] .

ISSN 2073-6614

الملخص

الملخص: الملخصات باللغتين العربية والإنجليزية تكون معلوماتها متطابقة في المعنى، عدد الكلمات في كل ملخص (150-250) كلمة.

كما يجب التأكد من صياغة اللغة للملخصات بحيث تكون لغة صحيحة ودقيقة مع مراعاة علامات الترقيم الصحيحة في الفقرات؛ لأن ضعف الصياغة اللغوية للملخصات يؤثر على قبول نشر الأبحاث في الموعد المحدد لها.

تنسيق الملخص: (نوع الخط: Simplified Arabic حجم الخط: 10.5 ومسافة بادئة cm 1.5 ومسافة النهاية: cm1.5). ويجب أن يحتوي الملخص على العنوانات الفرعية الآتية:

الأهداف:

المنهجية:

النتائج:

الخلاصة:

الكلمات الدالة: كلمة، كلمة، كلمة. (الكلمات الدالة مفصولة بفواصل، الحد الأدنى 3 كلمات، الحد الأقصى 5 كلمات)

الكلمات الدالة (كلمات افتتاحية)
مطلوب مصطلحات أو كلمات رئيسة ، بحد أقصى ثماني كلمات مفتاحية تشير إلى المحتويات الخاصة للنشر وليس إلى أساليبها
يحتفظ المحرر بالحق في تغيير الكلمات الرئيسية.

طباعة أو لصق عنوان البحث باللغة العربية (تنسيق عنوان البحث - نوع الخط: Simplified Arabic حجم الخط:14)

متن البحث:
تنسيق العنوان (اللغة العربية نوع الخط: Simplified Arabic حجم الخط: 12). (اللغة الإنجليزية نوع الخط: Times New Roman حجم الخط: 12).
تنسيق الفقرة:استعمل هذا التنسيق لطباعة الفقرات داخل العنوانات. توثيق المرجع آخر الفقرة (بالاسم الأخير للمؤلف، السنة) توثيق مرجع لغة انجليزية (Last Name, Year). (اللغة العربية: نوع الخط: Simplified Arabic وحجم الخط: 12. (اللغة الإنجليزية نوع الخط: Times New Roman وحجم الخط: 10 ومسافة بادئة 0.5 للفقرة).

الرسوم التوضيحية

- نقاط عامة

تأكد من استعمال حروف وأحجام موحدة لعملك في الرسوم التوضيحية.

قم بتضمين الخطوط المستعملة إذا كان التطبيق يوفر هذا الخيار.

استهدف الخطوط الاتية في الرسوم التوضيحية: Arial أو Courier أو Times New Roman أو Symbol أو استعمل الخطوط التي تبدو متشابهة.

قم بترقيم الرسوم التوضيحية وفقًا لتسلسلها في النص.

استعمال اصطلاح تسمية منطقي لملفات الرسوم التوضيحية.

قدم تعليقًا على الرسوم التوضيحية بشكل منفصل.
حدد حجم الرسوم التوضيحية بالقرب من الأبعاد المطلوبة للإصدار المنشور.
أرسل كل رسم توضيحي كملف منفصل.
الصور الفوتوغرافية الملونة أو الرمادية (الألوان النصفية)، احتفظ بها بحد أدنى ٣٠٠ نقطة في البوصة.
رسومات خطية نقطية (بيكسل أبيض وأسود خالص)) TIFFأو (JPEG، احتفظ بحد أدنى 1000 نقطة في البوصة. تركيبة خط نقطي / نصف نغمة (ألوان أو تدرج رمادي)) TIFFأو (JPEG، احتفظ بحد أدنى 500 نقطة في البوصة.
الرجاء تجنب ما يأتي :
ملفات الإمداد (مثل GIF وBMP وPICT وWPG) تحتوي هذه عادةً على عدد قليل من البكسل ومجموعة محدودة من الألوان ؛
توفير الملفات منخفضة الدقة للغاية ؛
إرسال رسومات كبيرة بشكل غير متناسب مع المحتوى
- الشكل التوضيحي

تأكد من أن كل رسم توضيحي يحتوي على تعليق. والتعليقات منفصلة عن بعضها ولا تتعلق بشكل واحد فقط. يجب أن يشتمل التعليق على عنوان موجز (وليس على الشكل نفسه) ويكون وصفًا للرسم التوضيحي. احتفظ بالنص في الرسوم التوضيحية بحد أدنى ولكن اشرح جميع الرموز والاختصارات المستعملة.

- الرسوم التوضيحية

حدد حجم الرسوم التوضيحية وفقًا لمواصفات المجلة الخاصة بعرض الأعمدة. يتم تقليل الأشكال بشكل عام إلى عرض عمود واحد (8.8 سم) أو أصغر. أرسل كل رسم توضيحي بالحجم النهائي الذي تريد أن يظهر به في المجلة. • يجب أن يحضر كل رسم توضيحي للاستنساخ 100٪. • تجنب تقديم الرسوم التوضيحية التي تحتوي على محاور صغيرة ذات تسميات كبيرة الحجم. • تأكد من أن أوزان الخط ستكون 0.5 نقطة أو أكثر في الحجم النهائي المنشور. سوف تتراكم أوزان الخط التي تقل عن 0.5 نقطة بشكل سيئ.

- الجداول
يجب أن تحمل الجداول أرقامًا متتالية. الرجاء إضافة العنوانات مباشرة فوق الجداول

الاستشهاد المصادر

برنامج إدارة المراجع

استعمال ملحقات الاقتباس من أنماط المنتجات، مثل: .Endnote plugin او Mendeley

قائمة المصادر والمراجع
ملاحظة مهمة : قائمة المراجع في نهاية البحث مرتبة ترتيبًا هجائيًّا، وإذا استعمل الباحث مصادر باللغة العربية وأخرى باللغة الإنجليزية فيجبُ أن تُرفَق في نهايته قائمتان بالمراجع باللُّغتين العربيّة ثم الإنجليزيّة وفي حال عدم توفر مراجع باللغة الإنجليزية تترجم المراجع العربية وتضاف في نهاية البحث.

المجلة تعتمد نظام ال ApA في التوثيق. دليل المؤلف يوضح آلية التوثيق في نظام ال ApA (اللغة العربية: نوع الخط Simplified Arabic حجم الخط:10.5)

أمثلة:

الكتب:

الأسد، ن. (1955). *مصادر الشعر الجاهلي*. (ط1). مصر: دار المعارف.

مقالة أو فصل في كتاب:

الخلف، ع. (1998). *الجفاف وأبعاده البيئية في منطقة الرياض*. في *منطقة الرياض دراسة تاريخية وجغرافية واجتماعية*، (ص 174-278). الرياض: إمارة منطقة الرياض.

توثيق المجلة

مشاقبة، أ. (2011). الإصلاح السياسي المعنى والمفهوم. *مجلة الدبلوماسي الأردني*، 2 (2)، 24-33.

ورقة علمية من مؤتمر:

مزريق،ع. (2011). دور التعليم العالي والبحث العلمي في تحقيق تنمية اقتصادية واجتماعية مستديمة. *المؤتمر العربي الأول الرؤية المستقبلية للنهوض بالبحث العلمي في الوطن العربي*، 2011- آذار، جامعة اليرموك، إربد.

الرسائل الجامعية:

السبتين، أ. (2014). *المشكلات السلوكية السائدة لدى طفل الروضة في محافظة الكرك من وجهة نظر المعلمات*، رسالة ماجستير غير *منشورة*، جامعة مؤتة، الأردن.

يجب كتابة المراجع بالشكل الاتية:

1. يكتب مع مؤلف واحد

تضمين (إن وجد): الاسم الأخير للمؤلفين والاسم الأول ؛ سنة النشر؛ لقب؛ طبعة (إن لم تكن الأولى) ؛ مكان النشر والناشر.

أمثلة

نيو.ت. ار.١٩٨٨. اللافقاريات: دراسة استقصائية للحفظ النوعي. نيويورك. مطبعة جامعة أكسفورد.

بيناك، ار. دبليو.١٩٧١. لافقاريات المياه العذبة في الولايات المتحدة. الطبعة الثانية. نيويورك. جون ولي وسونس.

2. كتب مع مؤلفين أو أكثر

ويلستر، ار.ال. و ولفروم، ام، ال. ١٩٦٢. طرق في كيمياء الكربوهيدرات. نيويورك ولندن. الصحافة الأكاديمية.

بونابيو، اي. دوريكو، ام. و ثراولاز، جي. ١٩٩٩. ذكاء السرب: من النظم الطبيعية إلى الاصطناعية. نيويورك. مطبعة جامعة أكسفورد.

3. الكتب الإلكترونية

يجب تقديم نفس المعلومات بالنسبة للكتب المطبوعة، انظر الأمثلة أعلاه. بالنسبة للكتب التي تمت قراءتها أو تنزيلها من موقع مكتبة أو مواقع لبيع الكتب، يجب إضافة المعلومات التي تفيد بأنه كتاب إلكتروني في نهاية المرجع. مثال:

بون، ان. كي و كيو، اس. ٢٠١٢. نموذج لهيكلة المعادلة. نيويورك: مطبعة جامعة أكسفورد. الكتاب الاليكتروني.

تتوفر أحيانًا بعض الكتب التي انتهت صلاحية حقوق النشر الخاصة بها مجانًا على الإنترنت (وهي في الملك العام). في هذه الحالات ، يجب عليك إضافة عنوان URL الكامل (أو الرابط الذي قدمه الناشر وتاريخ وصولك ، تاريخ تنزيل / قراءة الكتاب. (.... // :http

4. فصول الكتاب

ISSN 2073-6614

تضمين (إن وجد): الاسم (الأسماء) الأخير والاسم (الأسماء) الأول لمؤلف (مؤلفي) فصل الكتاب. سنة النشر. عنوان فصل من الكتاب. في الاسم الأول والعائلة للمحررين والمحرر (المحررون) بين قوسين. عنوان الكتاب. الطبعة (إن لم يكن 1: ش). مكان النشر: الناشر ، أرقام صفحات الفصل.

مثال:

مرتنس، جي. اي. ١٩٩٣. الكلوروكربونات وكلورو هيدروكربونات.في: كروسجويتز و هو- كرانت ام (ادس)، موسوعة التكنولوجيا الكيميائية. نيويورك. جون ولي و سونس، ٤٠-٥٠.

5. مقالات المجلات

تضمين (إن وجد): اسم العائلة والحرف الأول من الاسم (الأسماء) الأول للمؤلف (المؤلفين). سنة النشر. عنوان المقال. اسم المجلة المجلد (العدد): أرقام صفحات المقالة. مثال:

شاشانك شارما، رافي شارما. ٢٠١٥. دراسة عن الخصائص البصرية للبلورات النانوية بالمغنيسيوم المشبع بالزنك، كثافة العمليات. علوم. جي. ٢(١) ١٢٠-١٣٠

6. مقالات المجلات الإلكترونية

تم تضمين نفس المعلومات لمقالات المجلات (انظر المثال أعلاه) ورقمDOI .DOI

(معرف الكائن الرقمي) لتعريف كائن بشكل فريد مثل مقالة إلكترونية. أرقام دائمة ، مما يجعل من .

السهل تحديد موقع المقالات حتى إذا تم تغيير عنوان للمقالة الـ URL.

ارقام المقالة وفي بعض Uفيجب معرفة الكائن الرقمي للمقالة من قبل كبار الناشرين. اذا لم يكن هناك كائن رقمي للمقالة يتم تعين الحالات تاريخ الوصول للموقع (بشكل أساسي المقالات المتوفرة مجانًا على الإنترنت). مثال:

داس، جي. و اجاريا، بي، سي. ٢٠٠٣. الهيدرولوجيا وتقييم جودة المياه في مدينة كوتاك ، الهند. تلوث الماء والهواء والتربة، ١٥٠: ١٦٣-١٧٥. دوى:١٠. ١٠٢٣ /١. ١٠٢٦١٩٣٥١٤٨٧٥.

7. الرسائل الجامعية والأطروحات .

قم بتضمين معلومات حول الجامعة التي تخرجت منها والمسمى الوظيفي للدرجة العلمية.مثال:

علي ، س.م. ٢٠١٢. التقييم الهيدروجيولوجي البيئي لمنطقة بغداد. أطروحة دكتوراه. قسم الجيولوجيا، كلية العلوم، جامعة بغداد، العراق.

8. أوراق وقائع المؤتمرات والندوات

يتم نشر المحاضرات / العروض التقديمية في المؤتمرات والندوات في مختارات تسمى الوقائع. يجب إدراج عنوان وسنة ومدينة المؤتمر إذا كانت معروفة. تضمين المساهمات الفردية في وقائع المؤتمر، إذا نشرت في مجملها (وليس مجردة فقط) تعامل كفصول في الكتب. مثال:

ميشرا ار. ١٩٧٢. دراسة مقارنة لصافي الإنتاجية الأولية للغابات الجافة النفضية والمراعي في فاراناسي. ندوة حول البيئة الاستوائية مع التركيز على الإنتاج العضوي. معهد البيئة الاستوائية، جامعة جورجيا:٢٧٨-٢٩٣.

ملاحظة مهمة : يجب ترجمة المصادر والمراجع إلى اللغة الإنكليزية .

المحتويات

ت	عنوان البحث	اسم الباحث أو الباحثين	الصفحة
1	مظاهر التأثر والتلاقي في المنظور النقدي عند المظفر العلوي (ت:656هـ): أركان النص الإبداعي أنموذجًا	نور نعيم رميض محمد الدليمي أ.د.علي محمد عبد	1_14
2	ما خالفت العرب فيه أقيستها فِي النّسب بتغيير حركة واحدة للتفريق في الدلالة	سارة جبير محمد أ.د. أثير طارق نعمان	15_30
3	أثر دلالة السياق في بعض الآيات ذوات الألقاب	سراب قادر حمودي أ . د . خليل محمد سعيد مخلف	31_39
4	ثنائية الشيب والشباب في شعر الأعمى التطيلي	مروة احمد إبراهيم أ.د.صديق بتال حوران	40_51
5	الانسان ومشيئة الله	أ.د. عبدالرزاق حسين صالح	52_60
6	التَّوظيف البياني للهجات العربية في القرآن الكريم	أ.م.د محمود سليمان عليوي الصبيحي	61_77
7	الجهود النحوية للأماسي في كتابه مختصر الإيضاح في شرح الكافية كان حيًا سنة (908هـ) دراسة وصفية	اسماء محمود فرحان أ.د. جاسم محمد عبد	78_98
8	حضور الذات الشاعرة في شعر محمد الماغوط	هند ايوب فرحان أ.د. عارف عبد صايل	99_117
9	آراء الأُشموني النحوية بين الموافقة والخلاف في كتابه توضيح التوضيح باب التوابع أنموذجًا	غادة ذياب رجه شرقي المحمدي أ.م.د. عبد الله حميد حسين	118_130
10	مفهوم الشّعر والصورة الشعرية عند الشّاعر صلاح عبد الصبور	د. علي قاسم الخرابشة	131_147
11	توظيف شواهد الاحاديث النبوية في كتابه حواشي المفصل للشَّلَوبين (ت645هـ)	عهود سعيد محمود خلف السلماني أ.د. محمد جاسم عبد الساطوري	148_161

ISSN 2073-6614 pp: 52 –60

بسم الله الرحمن الرحيم

كلمة هيئة التحرير:

المعرفة كنز الإنسانية ومفتاح الثقافة وسعادة الشعوب ، والبحث العلمي هو بداية المعرفة فلسفة وفكرًا تاريخًا وثقافة ، وتعد اللغات والآداب الوسيلة التي تُنمي المهارات عبر الإحاطة والإدراك والفهم ، مما تسهم في نقل المعرفة عبر الأجيال، فضلا عن بناء الإنسان ، وصناعة المستقبل ، ولقد آثرنا أن نعتمد منهج تنوع الموضوعات في اللغات جميعها، وأن نستقطب الباحثين من خارج العراق وداخله ، فجاء العدد حافلًا ببحوث خضعت للتقويم والتحكيم العلميين الدقيقين، وبتحكيم دولي ومحلي. ونحسب أنها ستسهم إسهامًا فاعلًا في تعميق الفكر العلمي، وتأصيل مناهج البحث لدى الدارسين، وهذا الجهد الكبير هو ثمرة من ثمرات هيئة التحرير وعملها الدؤوب لإكمال هذا العدد و إصداره.

رئيس تحرير المجلة

Journal family

Editor-in-Chief and Director of the Journal

Dr. Ayser Mohamed Fadel	Professor	Faculty of Arts	Arabic / Literature	Modern Criticism and Rhetoric	Anbar	Iraq	Editor in Chief
Dr. Ali sabah jammeI	Assistant Professor	Faculty of Arts	English /Literature	English Language Curriculum and Instruction	Anbar	Iraq	Managing Editor

Editorial board members

William Franke	Professor	Arts and Sciences	English	Comparative Arts	Vanderbilt University	US	Member
Dr. Adnan Khaled Abdullah	Professor	Arts, Humanities and Social Sciences	foreign languages	Oriental Languages	Sharjah	United Arab Emirates	Member
Dr. Mohamed Ahmed Abdel Aziz Al-Qudat	Professor	Dean of the Faculty of Arts	Arabic / Arts	Modern Criticism	Jordanian	Jordan	Member
Dr. Ziyad Muhammad Yusuf Quqazah	Professor	Faculty of Foreign Languages	European languages	General Linguistics Spanish and English	Jordanian	Jordan	Member
Dr. Mona Aref Jassim Al Mashhadani	Professor	Faculty of languages	Russian / philology and stylistics	Translation Of Terms (Philology)	Baghdad	Iraq	Member
Dr. Mahmoud Khalil Mahmoud Jarn	Associate professor	Faculty of Foreign Languages	Italian	Italian Language and Arts	Jordanian	Jordan	Member
Dr. Nadia Hassan Abdel Qader Naqrash	Assistant Professor	Faculty of Foreign Languages	German	German as a Foreign Language and a Second Language	Jordanian	Jordan	Member
Dr. Taha Shaddad Hamad	Professor	Faculty of Arts	Arabic / Linguistics	Syntax and Semantics	Anbar	Iraq	Member
Dr. Khalil Muhammad Saeed Mukhlif	Professor	Education for Women	Arabic / Linguistics	Language and Syntax	Anbar	Iraq	Member
Dr. Ammar Abdel Wahab Abed	Assistant Professor	Education for Women	English / Linguistics	Phonetics	Anbar	Iraq	Member
Dr. Eyad Hammoud Ahmed Khalaf	Assistant Professor	Presidency of the University of Fallujah	English / Linguistics	Pragmatic Linguistics	Falluja	Iraq	Member
Dr. Omar Mohammad Abdullah Jassim	Assistant Professor	Education for Women	English /Literature	Novel	Anbar	Iraq	Member
Dr. Shaima Jabbar Ali	Assistant Professor	Education for Women	Arabic /Literature	Modern Criticism	Anbar	Iraq	Member
Dr. Nihad Fakhry Mahmoud	Assistant Professor	Faculty of Arts	Arabic /Literature	Ancient Criticism and Rhetoric	Anbar	Iraq	Member

ISSN 2073-6614

Terms of publication in the journal

Guide for Authors

General Details for Authors

Submission

Articles may be submitted online to this journal. Editable files (e.g., Word, LaTeX) are required to typeset your article for final publication. All correspondence, including notification of the Editor's decision and requests for revision, is sent by e-mail. Contributions to this journal may be submitted either online or outside the system.

Text should be typed double-spaced, in a double column using 12-point type.

Preparation

Use of word processing software

It is important that the file be saved in the native format of the word processor used. The text should be in double-column format. Keep the layout of the text as simple as possible. Most formatting codes will be removed and replaced on processing the article. In particular, do not use the word processor's options to justify text or to hyphenate words. However, do use bold face, italics, subscripts, superscripts etc. When preparing tables, if you are using a table grid, use only one grid for each individual table and not a grid for each row. If no grid is used, use tabs, not spaces, to align columns. The electronic text should be prepared in a way very similar to that of conventional manuscripts.

Article structure
Appendices

If there is more than one appendix, they should be identified as A, B, etc. Formulae and equations in appendices should be given separate numbering: Eq. (A.1), Eq. (A.2), etc.; in a subsequent appendix, Eq. (B.1) and so on. Similarly, for tables and figures: Table A.1; Fig. A.1, etc.

Essential title page information

Title: Concise and informative. Titles are often used in information-retrieval systems. Avoid abbreviations and formulae where possible.

Author names and affiliations: Please clearly indicate the given name(s) and family name(s) of each author and check that all names are accurately spelled. You can add your name between parentheses in your own script behind the

English transliteration. Present the authors' affiliation addresses (where the actual work was done) below the names. Indicate all affiliations with a lower--case superscript letter immediately after the author's name and in front of the appropriate address. Provide the full postal address of each affiliation, including the country name and, if available, the e-mail address of each author.

Corresponding author: Clearly indicate who will handle correspondence at all stages of refereeing and publication, also post-publication. This responsibility includes answering any future queries about Methodology and Materials. Ensure that the e-mail address is given and that contact details are kept up to date by the corresponding author.

Affiliation address: Superscript Arabic numerals are used for such footnotes.

Abstract

Abstract (250 words maximum) should be a summary of the paper and not an introduction. Because the abstract may be used in abstracting journals, it should be self-contained (i.e., no numerical references) and substantive in nature, presenting concisely the objectives, methodology used, results obtained, and their significance.

Keywords

Subject terms or keywords are required, maximum of eight. Key words referring to the special contents of the publication, and not to its methods. The editor retains the right to change the Key words.

Acknowledgements

Collate acknowledgements in a separate section at the end of the article before the references and do not, therefore, include them on the title page, as a footnote to the title or otherwise. List here those individuals who provided help during the research (e.g., providing language help, writing assistance or proof reading the article, etc.).

Artwork

General points

Make sure you use uniform lettering and sizing of your original artwork.

Embed the used fonts if the application provides that option.

Aim to use the following fonts in your illustrations: Arial, Courier, Times New Roman, Symbol, or use fonts that look similar.

Number the illustrations according to their sequence in the text.

Use a logical naming convention for your artwork files.

Provide captions to illustrations separately.

Size the illustrations close to the desired dimensions of the published version.

. TIFF (or JPEG): Color or grayscale photographs (halftones), keep to a minimum of 300 dpi.

TIFF (or JPEG): Bitmapped (pure black & white pixels) line drawings, keep to a minimum of 1000 dpi. TIFF (or JPEG): Combinations bitmapped line/half-tone (color or grayscale), keep to a minimum of 500 dpi.

Please do not:

Supply files (e.g., GIF, BMP, PICT, WPG); these typically have a low number of pixels and limited set of colors;

Supply files that are too low in resolution;

Submit graphics that are disproportionately large for the content.

Figure captions

Ensure that each illustration has a caption. Supply captions separately, not attached to the figure. A caption should comprise a brief title (not on the figure itself) and a description of the illustration. Keep text in the illustrations themselves to a minimum but explain all symbols and abbreviations used.

Illustrations

Size your illustrations according to the journal's specifications for column widths. Figures are generally reduced to either one-column width (8.8 cm) or smaller. Submit each illustration at the final size in which you would like it to appear in the journal. Each illustration should be prepared for 100% reproduction. •Avoid submitting illustrations containing small axes with oversized labels. •Ensure that line weights will be 0.5 points or greater in the final published size. Line weights below 0.5 points will reproduce poorly

Tables

Tables should bear consecutive numbers. Please add headings immediately above the tables

Works cited

Reference management software

Using citation plugins from products styles, such as Mendeley or Endnote plugin.

References should be given in the following form:

1. Books with one Author

Include (if available): authors last name and first name; year of publication; title; edition (if not 1st); place of publication and publisher.

Examples

New, T. R. 1988. Invertebrate: Surveys for conservation. New York. Oxford University Press.

Pennak , R.W.1971. Freshwater invertebrates of the United States. 2nd ed. New York. John ?Wily & Sons .

2. Books with two or more Authors

Whistler, R. L. and Wolfrom, M. L. 1962. Methods in carbohydrate chemistry (I). New York and London. Academic press.

Bonabeau, E., Dorigo, M., and Theraulaz, G. 1999. Swarm Intelligence: From Natural to Artificial Systems. New York. Oxford University Press.

3. E-books

The same information should be provided as for printed books, see examples above. For books that have been read or downloaded from a library website or bookshop you should add the information that it is an e-book at the end of the reference.

Example:

Bowen, N. K. and Guo, S. 2012. Structural equation modeling. New York: Oxford University Press. E-book.

Some books whose copyright have expired are sometimes freely available on the internet (They are in the public domain.). In those cases you should add the complete URL (http ://....) or the link provided by the publisher and your date of access, the date you downloaded/read the book.

4. Book Chapters

Include (if available): Last name(s) and first name(s) of author(s) of book chapter. Year of publication. Title of book chapter. In first and family name(s) of editor(s) and ed(s) in brackets. Title of book. Edition (if not 1:st). Place of publication: publisher, page numbers of chapter.

Example

Mertens, J. A. 1993. Chlorocarbons and chlorhydrocarbons. In: Kroschwitz and Howe-Grant M (eds), Encyclopedia of Chemical Technology. New York: John Wiley & Sons , 40-50.

5. Journal Articles

Include (if available): Last name(s) and the first letter of the first name (s) of author(s). Year of publication. Title of article. Journal name Volume (issue): page numbers of article.

Examples:

Shashank Sharma, Ravi Sharma, 2015 . Study on th optical properties of MN doped ZnS nanocrystals, Int. Sci. J. 2 (1) 120–130.

6. Electronic Journal Articles

Same information included as for journal articles (see example above) and a

DOI-number. DOI (Digital Object Identifier) is used to uniquely identify an object such as an electronic article. DOI-numbers are permanent, which makes it possible to easily locate articles even if the URL of the article has changed. Articles are assigned DOI-numbers by major academic publishers. If there is no DOI-number, you should give the URL-link of the article and in some cases access date (mainly articles that are freely available on the internet).

Example:

Das, J. and Acharya, B. C. 2003. Hydrology and assessment of lotic water quality in Cuttack City, India. Water, Air and Soil Pollution, 150:163-175. doi:10.1023/A:1026193514875

7. Dissertations and theses

Include information about university of graduation and title of degree.

Examples

Ali, S.M. 2012. Hydrogeological environmental assessment of Baghdad area. Ph.D. Thesis, Department of Geology, College of Science, Baghdad University, Iraq.

8. Conference Proceedings and Symposia papers

Lectures/presentations at conferences and seminars are published in anthologies called proceedings. Title, year and city of conference are to be included if known. Individual contributions to conference proceedings, if published in their totality (not abstract only) are treated as chapters in books.

Example:

Mishra R. 1972. A comparative study of net primary productivity of dry deciduous forest and grassland of Varanasi. Symposium on tropical ecology with emphasis on organic production. Institute of Tropical Ecology, University of Georgia: 278-293.

ISSN 2073-6614

In the name of God, the most gracious, the most merciful

Editorial board word:

Knowledge is viewed as humanity's treasure, the key to culture, and the source of people's pleasure, whereas scientific research is the philosophical, intellectual, historical, and cultural onset of knowledge. Languages and literature are the mechanisms by which skills are developed via consciousness, perception, and comprehension, which help to the transference of knowledge between generations, as well as molding an individual and shaping the future. The editorial board have opted to adopt an approach of topics' diversity in all languages, to attract researchers from outside and inside Iraq. The strategy of diversity resulted in a large number of studies that underwent international and local scientific reviewing and assessment. We believe that those studies will make a significant contribution to the development of scientific intellect and the establishment of academic research methodologies for researchers. This substantial effort is the result of the editorial staff's diligent efforts to complete and publish this issue

Editor-in-Chief of the magazine

Man and the Will of Allah

Abdul-Razzaq Hussein Saleh

[1]**Deanship of the College of Arts, College of Arts, University of Anbar, Ramadi, Iraq**

Received : 2023-01-23
Accepted : 2023-03-12
First published on line: 2023-03-30
ORCID :
DOI :
aujll.2023.137948.1016 /10.37654

ABSTRACT:

There is a reciprocal relationship between man and his Lord. God bestows His blessing and gift to man in various and multiple forms, the most important of which is the gift of fruitfulness and growth. Man meets this gift by blessing God by praising and glorifying Him and presenting feelings of praise and thanks to Him.

Blessing is the affirmation and permanence of good, and the abundance and increase of good. And the blessing can be divided into a religious blessing, and a worldly blessing, and it is also in its two parts, either sensual or moral, and the sensual blessings are the blessings that are visible to the eye, such as rain and the like, or the blessing or growth takes a moral or spiritual form.

The blessing of the Lord and His granting of man offspring is the most important blessing of all, because His gift of offspring is the one through which human life continues, and man returns this blessing to the Lord by praising, thanking, and glorifying God Almighty.

Keywords: Man, Allah will, reciprocal relationship

الانسان ومشيئة الله

أ.د. عبدالرزاق حسين صالح

عمادة كلية الآداب ، جامعة الأنبار

الملخص:

هناك علاقة تبادلية بين الإنسان وربه، فالرب يعطى بركته وهبته للإنسان في صور شتى ومتعددة وأهمها هبه الإثمار والنماء، ويقابل الإنسان هذه الهبه بمباركة الإله بتسبيحه وتمجيده له وتقديم مشاعر الثناء والشكر له.أن البركة هي ثبوت الخير ودوامه، وكثرة الخير وزيادته. ويمكن تقسيم البركة إلى بركة دينية، وبركة دنيوية، وهى أيضاً

ISSN 2073-6614 pp: 52 –60

مجلة جامعة الأنبار للغات والآداب

بقسميها إما حسية أو معنوية، والبركات الحسية هي البركات الظاهرة للعين كالأمطار وخلافها، أو يأخذ شكل البركة أو النماء شكلاً معنوياً أو روحانياً.

إن بركة الرب ومنحه الإنسان الذرية والنسل هي أهم البركات على الأطلاق، لأن هبه الذرية هي التي بفضلها تتواصل الحياة الإنسانية، ويقوم الإنسان برد هذه المباركة إلى الرب بالتسبيح والشكر والتمجيد لله سبحانه وتعالى.

كلمات مفتاحية: الانسان، مشيئة الله، علاقة تبادلية.

האדם ורצון האל

עבדול-רזאק חוסיין סאלח1

דיקן המכללה לאמנויות, המכללה לאמנויות, אוניברסיטת אנבר, רמאדי, עיראק

לחלץ

קיים יחסי גומלין בין האדם לאדונו. הקב"ה מעניק את ברכתו ומתנתו לאדם בצורות שונות ומרובות, שהחשובה שבהן היא מתנת הפירות והצמיחה. האדם פוגש מתנה זו ע"י ברכת ה' ע"י הלל ופאר אותו. והצגת רגשות של שבח ותודה לו.

הברכה היא אישור וקביעות הטוב, והשפע והגדלת הטוב. וניתן לחלק את הברכה לברכה דתית, ולברכת עולם, והיא גם בשני חלקיה, או חושני או מוסרי, והברכות החושניות הן הברכות הנראות לעין, כגון גשם וכדומה. , או שהברכה או הצמיחה לובשת צורה מוסרית או רוחנית.

ברכת ה' והענקת צאצאיו לאדם היא הברכה החשובה מכולן, כי מתנת צאצאיו היא זו שבאמצעותה נמשכים חיי אדם, והאדם מחזיר ברכה זו לה' בהלל, להודות ולהלל את ה' הכל יכול

לחלץ

קיים קשר הדדי בין אדם לאדונו, שכן ה' נותן לאדם את ברכתו ומתנתו בצורות שונות ומרובות, שהחשובה שבהן היא מתנת פריה וצמיחה, והאדם נענה למתנה זו בברכת ה'. אלוהים. משבחים אותו, מפארים אותו ורגשות שבח והודיה לו.

קיים יחסי גומלין בין האדם לאדונו. הקב"ה מעניק את ברכתו ומתנתו לאדם בצורות שונות ומרובות, שהחשובה שבהן היא מתנת הפירות והצמיחה. האדם פוגש מתנה זו ע"י ברכת ה' ע"י הלל ופאר אותו. והצגת רגשות שבח ותודה לו((אנציקלופדיה، 1954). הברכה היא אישור וקביעות הטוב, והשפע והגדלת הטוב. ניתן לחלק את הברכה לברכה דתית, ולברכת עולם, והיא גם בשני חלקיה, או חושניים או מוסריים (נאצר בן מוחמד، 1432), וברכות חושניות הן הברכות הנראות לעין, כגון גשם וכדומה. , או שהברכה או הצמיחה לובשים צורה מוסרית או רוחנית, כפי שנאמר במשלי כ"ה, יא נֶפֶשׁ-בְּרָכָה תְדֻשָּׁן הנשמה הנדיבה מפוטמת (Plossmann, 1953.).

נראה שהרעיון של הגדלת והכפלת הברכה ברור בחלק מהדוגמאות של הברית הישנה, כפי שהוזכר בספר דברים א, יא. יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם, יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם--אֶלֶף פְּעָמִים; וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם. ה' אלוהי אבותיכם יוסיף לכם פי אלף מכם ויברכם כפי שהבטיח לכם (Murtonen, 1959). הרעיון של צמיחה והכפלה של הברכה מופיע ברור בחלק מהדוגמאות של הברית הישנה, כפי שנאמר בספר דברים א: יא. וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם. ה' אלוהי אבותיכם ירבה את דמותכם פי אלף ויברכם כאשר דיבר אליכם.

דוגמאות לברכות ארציות כוללות: גשם, ממנו שותים אנשים, פירות, עצים וכדומה, כפי שהוזכר בבראשית ל"ט, כ"ה: מֵאֵל אָבִיךָ וְיַעְזְרֶךָּ, וְאֵת שַׁדַּי וִיבָרְכֶךָּ, בִּרְכֹת שָׁמַיִם מֵעָל, בִּרְכֹת תְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת.

הקב"ה יברך אותך ברכות השמים באות מלמעלה, ברכות העומק למטה. אנו מוצאים גם ביחזקאל ל"ד:26: וְהוֹרַדְתִּי הַגֶּשֶׁם בְּעִתּוֹ, גִּשְׁמֵי בְרָכָה יִהְיוּ.

וַיָּרִיד עֲלֵיהֶם גֶּשֶׁם בְּעִתּוֹ, וְהָיָה גֶשֶׁם שֶׁל ברכה. ומלאכי ג, י:: אִם-לֹא אֶפְתַּח לָכֶם, אֵת אֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם, וַהֲרִיקֹתִי לָכֶם בְּרָכָה ,עַד-בְּלִי-דָי.

ISSN 2073-6614 PP:52-60

אם לא אפתח לך את שערי השמים ואשפוך עליך ברכה לכל מי שיש לו. (אנציקלופדיה، 1954) אנו מבחינים כאן בציווי של גמילות ודברים, במיוחד בשימוש בביטוי "גִשְׁמֵי בְּרָכָה" "גשמי ברכה" שהוזכר ביחזקאל ל"ד, כ"ו ומשמש בעברית החדשה במשמעות "גשם" (אברהם، 2003), שם היו קשורים גשמי הברכה לדישון האדמה ולאחר מכן לצמיחת פירות ועצים (מנחם، 1965). פוריות הארץ נובעת מהגשמים המבורכים הללו מאת ה', כנזכר בדברים ח': 11 וְאָכַלְתָּ, וְשָׂבָעְתָּ--וּבֵרַכְתָּ אֶת-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, עַל-הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן-לָךְ.

כשאכלת ותשבע תברך את ה' אלוקיך על הארץ הפוריה אשר נתן לך (Murtonen, 1959).

ובמלאכי ג 10, אנו מציינים את הרעיון של הברכה הנצחית והבלתי מוגבלת, באומרו : אִם-לֹא אֶפְתַּח לָכֶם, אֵת אֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם, וַהֲרִיקֹתִי לָכֶם בְּרָכָה ,עַד-בְּלִי-דָי. אם לא אפתח לך את שערי השמים ואשפוך עליך ברכות אינסופיות. פסוק (96) של סורת אלארף נראה קרוב למה שהוזכר במלאכי ג':10, אז הוא, כבודו, אומר: {ואם אנשי העיירות היו מאמינים ויראים את אלוהים, היינו פותחים להם ברכות מהשמים והארץ, אבל הם שיקרו, אז תפסנו אותם למה שהיו פעם.}. אלחזן אומר בהסברו לפסוק זה: "ברכות השמים: גשם וברכות הארץ: צמחים ופירות, וכל אשר בה של טוב, בהמה ומזון, ובטחון וביטחון מפני מזיקים. "זה הגשם." (עלא אלדין עלי בן מוחמד، 1375) לכן לגשם תפקיד חשוב בפריון ופריית הארץ, שכן הברכה הייתה קשורה לפריון, איתנות, המשכיות וצמיחה, אותם אנו מוצאים בדברים ל"ג, כ"ג: שְׂבַע רָצוֹן, וּמָלֵא בִּרְכַּת יְהוָה. השביעו נחת והתמלאו בברכה, ואלוהים בירך את הארץ בדברים היקרים של השמים המיוצגים בגשמים, כפי שנאמר בדברים ל"ג:13: מְבֹרֶכֶת יְהוָה אַרְצוֹ, מִמֶּגֶד שָׁמַיִם מִטָּל. מברך את אדמתו בטל היקר של השמים (Plossmann, 1953).

ובברכת הפירות הנובעים מפריית האדמה בגשם, אנו מוצאים ברכה בגידול הענבים, למשל, כנזכר בישעיהו ל"ה, ח: כֹּה אָמַר יְהוָה, כַּאֲשֶׁר יִמָּצֵא הַתִּירוֹשׁ בָּאֶשְׁכּוֹל, וְאָמַר אַל-תַּשְׁחִיתֵהוּ, כִּי בְרָכָה בּוֹ.

כך אמר ה', כשם שהקודמים מצויים באשכול, כך אומר מישהו: "אל תשמידו כי יש בו ברכה". ובברכת השדות הנזכרים בראשית כז כז: וַיִּגַּשׁ, וַיִּשַּׁק-לוֹ, וַיָּרַח אֶת-רֵיחַ בְּגָדָיו, וַיְבָרְכֵהוּ ; וַיֹּאמֶר, רְאֵה רֵיחַ בְּנִי, כְּרֵיחַ שָׂדֶה, אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ יְהוָה.

אז הוא ניגש ונישק אותו, אז הריח את ריח בגדיו ובירך אותו. והוא אמר תראה. ריח בני כריח שדה ברך ה'. ובברכת ושפע חיטים אנו מוצאים ברכה זו על ידי צמיחה ושפע בראשית כז כ"ח: וְיִתֶּן-לְךָ, הָאֱלֹהִים, מִטַּל הַשָּׁמַיִם, וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ--וְרֹב דָּגָן, וְתִירֹשׁ.

שאלוהים יתן לך מטל השמים. וּמִשְּׁמֹנוֹת הָאָרֶץ וּמִרְבַּת חִטָּה וְיַיִן.

ובברכת הלחם והמים שניתנה בשמות כ"ג כ"ה: וַעֲבַדְתֶּם, אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, וּבֵרַךְ אֶת-לַחְמְךָ, וְאֶת-מֵימֶיךָ.

ועבדת את ה' אלוקיך, והוא יברך את לחמך ואת מימיך.

ובברכת העיר השדה, פרי הרחם, פרי האדמה, פרי הבקר, הסלים וכלי הלישה, הנזכרים בדברים כ"ח, ג-ד: בָּרוּךְ אַתָּה, בָּעִיר; וּבָרוּךְ אַתָּה, בַּשָּׂדֶה .בָּרוּךְ פְּרִי-בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ, וּפְרִי בְהֶמְתֶּךָ--שְׁגַר אֲלָפֶיךָ, וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ.

ברוך אתה בעיר, וברוך אתה בשדה. וברוך פרי בטנך, פרי ארצך, פרי בהמתך, צאצאי פרותיך ונקבות צאניך. ברוך הסל והלישה שלך. לענין ברכת מחסני התבואה והארץ אנו מוצאים בדברים כ"ח, ח: יְצַו יְהוָה אִתְּךָ, אֶת-הַבְּרָכָה, בַּאֲסָמֶיךָ, וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ ; וּבֵרַכְךָ--בָּאָרֶץ, אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ (Murtonen,1959).

ה' יצווה אותך להתברך במחסנייך ובכל אשר תשים ידך, ויברך אותך בארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך (ibid, 12)

ויברך ה' את תפוקת הארץ בגלל שאר הארץ בשנה השביעית בלי חריש "שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה" "שנת החורבן", שם הבטיח אלוהים ברכה שלוש פעמים מהיבול בשנה השישית.

בגלל שנת ההשכלה שהיא הברכה האלוקית כמובא בויקרא כ"ה כא: וְצִוִּיתִי אֶת-בִּרְכָתִי לָכֶם, בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית; וְעָשָׂת ,אֶת-הַתְּבוּאָה, לִשְׁלֹשׁ, הַשָּׁנִים . אז אני מצווה את ברכתי בשנה השישית, אז היא מניבה תנובה לשלוש שנים (Ibid, 164)

במקום שדיבר ה' אל משה בהר סיני וציווה עליו לנוח את הארץ שנה כל שש שנים, כי שבת היא לה', אז השנה השביעית היא לארץ שבת, מנוחת שבת לה'. והוא אומר "ואם תאמר מה נאכל בשנה השביעית אם לא נזרע ולא נאסוף את יבולנו, אז אני מצווה לך ברכה בשנה" השישית, ואתה עושה. יבול לשלוש שנים." (Ibid, 165)

הסיבה לכך היא מה שבא בדיבר הרביעי של עשרת הדברות, המחייב כל יהודי לשמור את שנת השבת כל שבע שנים כיון שהיא שבת לה', ויש קשר הדוק בין מצוה זו המוזכרת בספר ה'. יציאת מצרים ומה שהוזכר בסיפור הבריאה שהוזכר בבראשית א, ב. ואילו ספר דברים מסביר לנו סיבה מיוחדת לבני

ישראל בלבד. הוא מצדיק את סיבת מנוחת השבת, שהיא סיבה היסטורית המזכירה להם את חיי העבדות במצרים וכיצד ה' הציל אותם כשהוציא אותם ממנה. לכן ציווה ה' אלוקיך לשמור את השבת" (מוחמד، 1994) . הברכה לא הסתפקה בצמיחה וריבוי, אלא ה' מברך את האדם בסילוק מחלות, כפי שנאמר בשמות כ"ג כ"ה: וַעֲבַדְתֶּם, אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, וּבֵרַךְ אֶת-לַחְמְךָ, וְאֶת-מֵימֶיךָ ;וַהֲסִרֹתִי מַחֲלָה, מִקִּרְבֶּךָ. ועבדת את ה' אלהיך, והוא יברך את לחמך ואת מימיך, והסרתי חולי מקרבך.

וה' מברך את החרוצים והצדיקים, כמובא במשלי י, ו בְּרָכוֹת, לְרֹאשׁ צַדִּיק; וּפִי רְשָׁעִים, יְכַסֶּה חָמָס. ברכות על ראש חבר, מולם הרשע, והוא מתעתע בעוול. והקב"ה מברך את כל הנותן לעני, כדברי משלי כ"ב:9 : טוֹב-עַיִן, הוּא יְבֹרָךְ: כִּי-נָתַן מִלַּחְמוֹ לַדָּל. העין הטובה מתברכת כי הוא נותן מחמו לעניים. ה' מברך ומודה לכל מוכרי חיטה ומקלל את האוגרים, כמו במשלי יא, כ"ו: מֹנֵעַ בָּר, יִקְּבֻהוּ לְאוֹם; וּבְרָכָה, לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר. בעל המונופולין של החיטה מקולל על ידי האנשים, והברכה היא על גבי המוכר (Murtonen, 1959).

בברכות דתיות אנו מוצאים את הברכה בשבת בִּרְכַּת שַׁבָּת, שם הוזכרה ברכה זו בבראשית ב, ג: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים-יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיְקַדֵּשׁ לַעֲשׂוֹת: כִּי בּוֹל מַכָּשֶׁת. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ כִּי שָׁנָה בּוֹ מִכָּל מַעֲשֵׂהוּ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים. והחיבור "יוֹם הַשְּׁבִיעִי" פירושו שבת, כשהיהודים מאמינים שאלוהים עבד שישה ימים, החל מיום ראשון עד שישי, ואז נח ביום השביעי, "שַׁבָּת" ((מוסטפא، 2009) אלוהים מסביר מדוע בירך את השבת וקידשה בשמות כ, ט-י: וְיוֹם, הַשְּׁבִיעִי--שַׁבָּת, לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ: לֹא-תַעֲשֶׂה כָל-מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ, עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ, וְגֵרְךָ, אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ. כִּי שֵׁשֶׁת-יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ, אֶת-הַיָּם וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-בָּם, וַיָּנַח, בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי; עַל-כֵּן, בֵּרַךְ יְהוָה אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת--וַיְקַדְּשֵׁהוּ. באשר ליום השביעי שבת היא לה' אלוקיך, לא תעשה מלאכה אתה, בנך, בתך, עבדך, שפחתך, בהמתך, וזריך אשר בשעריך. כי בששת ימים ברא ה' את השמים ואת הארץ, את הים ואת כל אשר בהם. אני נח ביום השביעי. לכן בירך ה' את השבת וקידשה (Ibid, 12).

בין הסימנים לברכת השבת ישנו מה שהוזכר בשמות טז: כ"ז-30 : וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, יָצְאוּ מִן-הָעָם לִלְקֹט; וְלֹא, מָצָאוּ. וַיֹּאמֶר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה: עַד-אָנָה, מֵאַנְתֶּם, לִשְׁמֹר מִצְוֹתַי , וְתוֹרֹתָי. רְאוּ, כִּי-יְהוָה נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת--עַל-כֵּן הוּא נֹתֵן לָכֶם בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי, לֶחֶם יוֹמָיִם; שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתָּיו, אַל-יֵצֵא אִישׁ מִמְּקֹמוֹ--בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם, בַּיּוֹם הַשְּׁבִעִי.

וַיְהִי בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיֵּצְאוּ מִן הָעָם לִקְסֹף, וְלֹא מָצָא. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה, עַד-מָתַי תְּסָרֵב לקיים את מצוותי ואת תורותי? ראה: ה' נתן לך את השבת. לכן הוא נותן לך לחם שני ימים ביום השישי. יושב איש במקומו, ולא יזוז ממקומו ביום השביעי. אז נח העם ביום השביעי. ומתבאר מאירוע הירידה ותפיסת המן, שמטרת ה' במתן הלחם הכפול ביום השישי היא שבני ישראל יזכו למנוחה גשמית ביום השביעי, ושה' יברך את השישי. יום כפול כי השבת הוא יום מנוחה, ולכן ה' פצה ובירך אותם (ibid, 42).

בין הברכות הדתיות אנו מוצאים בפסקאות המציינות את הברכה בברכת המעשרות, הכוהנים קשרו בין הגשת המעשרות לקבלת הברכה, שכן חובה על כל יהודי להציע ללויים עשירית מיבול תבואתו. בהמות, או דברים אחרים, כאמור במלאכי ג, י. הָבִיאוּ אֶת-כָּל-הַמַּעֲשֵׂר אֶל-בֵּית הָאוֹצָר, וִיהִי טֶרֶף בְּבֵיתִי , וּבְחָנוּנִי נָא בָּזֹאת, אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: אִם-לֹא אֶפְתַּח לָכֶם, אֵת אֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם, וַהֲרִיקֹתִי לָכֶם בְּרָכָה, עַד-בְּלִי-דָי.

הביאו את כל המעשרות אל מחסני, כדי שיהיו אוכל בביתי, ותנסו אותי בכך, אם לא אפתח לכם שערי שמים ואשפוך עליכם ברכות אין קץ.

סעיף י"ד: כ"ח-כ"ט לדברים קבע קשר בין קבלת ברכת ה' והוצאת המעשרות בשלוש השנים האחרונות של היבול והעמדתו לרשות הלויים שאין להם חלק, האלמנה, הזר. והיתומה.

מִקְצֵה שָׁלֹשׁ שָׁנִים, תּוֹצִיא אֶת-כָּל-מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ, בַּשָּׁנָה ,הַהִוא; וְהִנַּחְתָּ, בִּשְׁעָרֶיךָ. וּבָא הַלֵּוִי כִּי אֵין-לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ, וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ, וְאָכְלוּ, וְשָׂבֵעוּ--לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל-מַעֲשֵׂה יָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה.

בתום שלוש השנים תוציאו עשירית מקצירכם בשנה ההיא, והעמידו לרשות הלויים, אשר לא היה להם חלק עמכם, והם, הזר, היתום והיתום. אלמנות המתגוררות עמך, יפרנסו את עצמן, למען יברך אותך ה' אלוקיך במעשיך. מעשה היה קשור במתן מעשר על ידי היהודים, שפירושו "לשלם עשירית מהיבול לה'". ותשלום המעשר היה מנהג מזרחי קדום שנהגו על ידי כמה עמים לפני העברים, שכן הם הציעו עשיריות מתוצרתם. גידולים חקלאיים ובעלי חיים לאלים האליליים שלהם כדי לזכות באישורו של אלוהים ובברכתו עבור גידולים אלה (יוסף אברהם، 115). ישנו נושא בתלמוד הנקרא מַעְשְׂרוֹת, שהוא ספציפי לקביעת עשירית מיבול השדה עבור הכוהנים, על סמך מה שהוזכר בויקרא כ"ז: 30-33, במדבר כ"א: 18-24. נושא זה נמצא בסעיף

ISSN 2073-6614 PP:52-60

הראשון של סעיפי המשנה, המכונה מדור הצמחים והזרעים סֵדֶר זְרָעִים (מוחמאדי עבד אל-עזיז، 1996).

ברכת ה' והענקת צאצאים לאדם היא הברכה החשובה מכולן, כי מתנת צאצאיו היא זו שבאמצעותה נמשכים חיי האדם, והאדם מחזיר ברכה זו לה' בהלל, להודות ולהלל את ה' הכל יכול (אנציקלופדיה، 1954)، חשיבותם של הצאצאים מודגשת בשמות כ"ג:26, שבו ה' קורא להיעדרו של עקר. : לֹא תִהְיֶה מְשַׁכֵּלָה וַעֲקָרָה, בְּאַרְצֶךָ; אֶת-מִסְפַּר יָמֶיךָ, אֲמַלֵּא. אל תפילו ואל תחסום בארצכם והשלימו מספר ימיכם, וכן בבואם של רוב ברכות הברכה בספר בראשית לדבר על הבטחת הצאצאים.הראשונה בהבטחות אלו הייתה מה. נאמר בספר בראשית א, כ"ח וַיְבָרֶךְ אֹתָם, אֱלֹהִים, וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּרְבוּ. ויברך אותם ה' ויאמר להם, הפרו ורבו.

ורעיון הרבייה לא התמקד רק באדם, אלא באחרים, כמו פירות וציפורים כלפי מה שהוזכר, למשל, בהתהוות 1:22: וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים, לֵאמֹר: פְּרוּ וּרְבוּ, וּמִלְאוּ-הַמַּיִם. בַּיַּמִּים, וְהָעוֹף, יִרֶב בָּאָרֶץ. וַיְבָרֶךְ אוֹתָהּ אֱלֹהִים לֵאמֹר, תְּפָרוּ וּרְבוּ, וּמְלָאוּ אֶת-הַמַּיִם, וּרְבוּ הָעוֹף עַל-הָאָרֶץ (Murtonen، 1959). המושג של גשם יורד והפיכתו ל"גשם ברכה" "גִשְׁמֵי בְּרָכָה" והשושנה ביחזקאל ל"ד, כ"ו נקשר למושג דישון הארץ, שבו הן הגשם והן האדמה מהווים מושג הקשור לרעיון של צֶאֱצָאִים.: וְהוֹרַדְתִּי הַגֶּשֶׁם בְּעִתּוֹ, גִּשְׁמֵי בְרָכָה יִהְיוּ וירד עליהם הגשם בזמנו, אז יהיה גשם מבורך, כיון שיבואו פירות הארץ כתוצאה מכך (והבה ווילאים، 1998). אלוהים הדגיש את הקשר בין צאצאים לברכה בבראשית יז:16 : וּבֵרַכְתִּי אֹתָהּ, וְגַם נָתַתִּי מִמֶּנָּה לְךָ בֵּן; וּבֵרַכְתִּיהָ וְהָיְתָה לְגוֹיִם, מַלְכֵי עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיוּ. אברך אותה ואתן לך בן על ידה. אברך אותם, והם יהיו לגויים, ומלכי עמים יהיו מהם.

מה שמאשר את חשיבות הצאצאים והצאצאים בקרב עמי המזרח הקדום הוא שמי שנשבע במשהו שם את ידו על חלקיו הפרטיים של מי שהוא נשבע לו, כפי שהיה נהוג בעבר. שאל אברהם עליו השלום את עבדו בעודו נשבע שהעבד ישים את ידו מתחת לירכו של אברהם אדוניו וישבע לו. הדבר הוזכר בבראשית כ"ד, ב-ג. וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם, אֶל-עַבְדּוֹ זְקַן בֵּיתוֹ, הַמֹּשֵׁל, בְּכָל-אֲשֶׁר-לוֹ :שִׂים-נָא יָדְךָ, תַּחַת יְרֵכִי. וְאַשְׁבִּיעֲךָ--בַּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, וֵאלֹהֵי הָאָרֶץ: אֲשֶׁר לֹא-תִקַּח אִשָּׁה, לִבְנִי, מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי, אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ.

וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל עַבְדּוֹ, אֶת-רֹאשׁ בֵּיתוֹ, הַשֹּׁלֵט עַל כָּל-אֲשֶׁר לוֹ. שים את היד שלך מתחת לירך. אז אני משבע אתכם בה' אלוהי השמים ואלוקי הארץ, שלא לקחת אשה לבני מבנות הכנעני אשר אני חי בתוכם (מוחמאדי עבד אל-עזיז، 1996).

המפרשים סבורים שהנחת היד ליד מקום ברית המילה היא שבועה בברית ה' בעצמו, ואחרים סבורים שזו שבועה של צאצאים, כלומר ילדים, והפרשן קבע את מקום הנחת היד בעת השבעה, הקביעה. זוהי החזית של ה-dhikr.הברית הישנה, שבה קודשו איברי הרבייה, צולמו מהם תמונות ופסלים, ונהגו שיטות מגונות תחת מה שנקרא זנות קדושה. הברית הישנה מזכירה גם בבראשית ט"ו ד' שאברהם הביע בפני ה' את דאגתו בגלל חוסר ילדים עם גילו המתקדם וחששותיו שמא יירש את ביתו אליעזר מדמשק, אך ה' מרגיע אותו בבראשית ט"ו, ה'. אומר: ".

ברכת ה' לבני ישראל בצאצאיהם ונתן להם את ארץ כנען הייתה קשורה במידה שבה שמרו גם על מנהג ברית המילה. הדבר הוזכר בבראשית יז, י: זֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ, בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, וּבֵין זַרְעֲךָ , אַחֲרֶיךָ: הִמּוֹל לָכֶם, כָּל-זָכָר. . זו היא בריתי שתשמור ביני וביניך ובין זרעך אחריך. כל זכר מכם ימול (מוחמד חסן ، 1991)

ברכתו האלוהית של אברהם נחשבת לחשובה מבין הברכות האלוהיות, המכונה "ברכת אברהם" "בִּרְכַּת אַבְרָהָם", שכן ההבטחה האלוהית לאברהם הייתה לתת לו צאצאים ואת הארץ עבורו ועבור מי יבוא אחריו יש חשיבות רבה לכך שמקורו הוא ה' עצמו. בִּרְכַּת יְהוָה (William)

אלוהים ברך את אברהם ונתן לו את ברכת הצאצאים בבראשית יב,ב: וְאֶעֶשְׂךָ, לְגוֹי גָּדוֹל, וַאֲבָרֶכְךָ, וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ; וֶהְיֵה, בְּרָכָה. אז אעשה ממך לגוי גדול, ואברך אותך, ואגדל את שמך, ואתה תהיה לברכה. ובחיבור "וֶהְיֵה בְּרָכָה" "ותהיה ברכה" המסמלת את ברכת הנצח, כפי שהיא נמשכת לנצח, אז מגיעה הפסקה השלישית מאותו פרק, בראשית יב, ג. וַאֲבָרְכָה, מְבָרְכֶיךָ, וּמְקַלֶּלְךָ, אָאֹר; וְנִבְרְכוּ בְךָ, כֹּל מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה.

אברך את המברכים אותך ואת המקללים אותך אקלל. ויברכו בך כל שבטי הארץ. הכוונה בביטוי "אברך את המברכים" הוא "מלכיצדק", שהוכרז בבראשית י"ד, יח-י"ט: וּמַלְכִּי-צֶדֶק מֶלֶךְ שָׁלֵם, הוֹצִיא לֶחֶם וָיָיִן; וְהוּא כֹהֵן, לְאֵל עֶלְיוֹן. וַיְבָרְכֵהוּ, וַיֹּאמַר: בָּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֶלְיוֹן, קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ.

ומלכיצדק מלך סאלם הוציא לחם ויין. הוא היה כומר של אלוהים עליון. וַיְבָרֵךְ אותו וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ אֶת אַבְרָם ה' אֱלֹהִים עֶלְיוֹנִים בַּעַל הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. ברכתו היא לאברהם, לגבי הכוונה בביטוי "ואם מקללך מקלל אותו", זה נמרוד בגלל מה שעשה לאברהם כשסירב לעבוד אלילים. לגבי הביטוי "וכל שבטי הארץ יתברכו ממך", הוא סימן לכך שכל עמי

הארץ מקבלים את הברכה באמצעות אברהם. ובפרק ט"ו של ספר בראשית, בפסקה החמישית, מדגיש ה' את ריבוי צאצאיו והיקש לכוכבי השמים: וַיֹּאמֶר הַבֶּט-נָא הַשָּׁמַיְמָה וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים--אִם-תּוּכַל, לִסְפֹּר

הוא אמר תסתכל בשמים וספור את הכוכבים אם אתה מסוגל לספור אותם. ה' גם מדגיש את אותו רעיון כמו ריבוי הצאצאים והצאצאים בהיווצרות כ"ב: יז: כִּי-בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ, וְהַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת-זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם, וְכַחוֹל, אֲשֶׁר-שְׂפַת. אברך אותך וארבה את צאצאיך ככוכבי השמים וכחול על שפת הים (אבאר מוחמד، 1995).

ואז ה' אומר לו בבראשית יז, ה' שהוא יהיה אב לגויים רבים: כִּי אַב-הֲמוֹן גּוֹיִם נְתַתִּיךָ. כי אעשה אותך לאב להמון גוים, בראשית יז,ו הוא מבטיח להוציא ממנו גוים ומלכים: וּנְתַתִּיךָ לְגוֹיִם; וּמְלָכִים, מִמְּךָ יֵצֵאוּ.

וַאֲנִי אֶפְרִי אֶתְכֶם מְאֹד, וְהַעֲשֶׂה אֶתְכֶם גּוֹיִם. ומלך יצאו מלכים. ובבראשית יז,ז כורת ברית עם אברהם ושיהיה לאל לו ולזרעו אחריו: וַהֲקִמֹתִי אֶת-בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ, וּבֵין זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם--לִבְרִית עוֹלָם: לִהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים, וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ.

ואקמתי את בריתי ביני ובינך ובין זרעך אחריך לדורותיהם, כברית עולם. להיות אלוהים עבורך ועבור צאצאיך אחריך. ובבראשית יז, ח, מברך ה' את אברהם בכך שנתן לו את ארץ מגוריו "כנען" לו ולצאצאיו אחריו כנחלת עולם: וְנָתַתִּי לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֵת אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ, אֵת כָּל-אֶרֶץ כְּנַעַן, לַאֲחֻזַּת, עוֹלָם; וְהָיִיתִי לָהֶם, לֵאלֹהִים. אז אתן לך ולזרעך אחריך את ארץ מגוריך ואת כל ארץ כנען לנחלת עולם ואהיה להם לאל. ובבראשית י"ז י"א דורש הקב"ה שתשמר את ברית המילה להמשכיות הברכה בארץ כנען ולצאצאיהם אחריהם ברית המילה היא סימן לברית זו בין הקב"ה לבני ישראל: זֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ, בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, וּבֵין זַרְעֲךָ , אַחֲרֶיךָ: הִמּוֹל לָכֶם, כָּל-זָכָר.

זו היא בריתי אשר תשמרו ביני וביני ובין זרעך אחריך, כל זכר מקרבך יימול.

ה' אמר לאברהם שצאצאיו יהיו זרים בארץ שאינה שייכת לו, "אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ" "ארץ מגוריך", שם ישעבד ארבע מאות שנה (נאסיף אסאם אלדין، 1977) והברית הזו לאברהם ולצאצאיו על הארץ הזאת כוללת את כל צאצאיו של אברהם, לרבות האיסמעילים ובניו קטורה, ולא רק את בני ישראל (אבאר מוחמד). לכן הבטחה לאברהם בן משרה קיבלה צורה חדשה. הקב"ה הזכיר הפעם את הבן הזה, יצחק, וקבע את תאריך לידתו. הקב"ה הודיע את ברכתו לבן זה ולצאצאיו, והבטיח להקים ברית נצח עמו אנו רואים עד כמה עורכי התורה נלהבים להדגיש את ברכת ה' ליצחק ללא ישמעאל ולאשר אולם ברית הנצח נוגעת ליצחק ללא ישמעאל, כאמור בבראשית יז, טז, בראשית יז. :21: וּבֵרַכְתִּי אֹתָהּ, וְגַם נָתַתִּי מִמֶּנָּה לְךָ בֵּן; וּבֵרַכְתִּיהָ וְהָיְתָה לְגוֹיִם, מַלְכֵי עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיוּ. אברך אותה (שרה) ואתן לך בן גם על ידה. אברך אותם, והם יהיו לגויים, ומלכי עמים יהיו מהם. וְאֶת-בְּרִיתִי, אָקִים אֶת-יִצְחָק, אֲשֶׁר תֵּלֵד לְךָ שָׂרָה לַמּוֹעֵד הַזֶּה ,בַּשָּׁנָה הָאַחֶרֶת. אבל את בריתי אקים עם יצחק, אשר תשא לך שרה בשעה זו בשנה הקרובה. יש הסבורים שעורכי התורה הכניסו את הפסקה התשע עשרה של אותו פרק, בה נאמר: אֲבָל שָׂרָה אִשְׁתְּךָ יֹלֶדֶת לְךָ בֵּן, וְקָרָאתָ אֶת-שְׁמוֹ, יִצְחָק ;וַהֲקִמֹתִי אֶת-בְּרִיתִי אִתּוֹ לִבְרִית עוֹלָם, לְזַרְעוֹ אַחֲרָיו. אלא, שרה אשתך תלד לך בן, ואתה תקרא את שמו יצחק, ואני אקים את בריתי עמו כברית עולם לזרעו אחריו.

הסיבה לקיומת הביניים היא שפסקה כ' של אותו פרק קובעת שה' ברך את ישמעאל ושה' ירבה את צאצאיו: וּלְיִשְׁמָעֵאל, שְׁמַעְתִּיךָ--הִנֵּה בֵּרַכְתִּי אֹתוֹ וְהִפְרֵיתִי אֹתוֹ וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ, בִּמְאֹד מְאֹד: שְׁנֵים-עָשָׂר נְשִׂיאִם יוֹלִיד ,וּנְתַתִּיו לְגוֹי גָּדוֹל.

לגבי ישמעאל, שמעתי אותך עליו. הִנֵּה אֲנִי אֲבָרְכוֹ וּפָרִיתוֹ וְהִרְבִּיתוֹ מְאֹד. הוא יוליד שנים עשר שליטים, ואני אעשה אותו לגוי גדול. אולי הסיבה להכנסת הפסקה התשע עשרה על יצחק הייתה כדי להחריג את כניסתם של צאצאי ישמעאל לברית זו עם ה', וכשם שעורכי התורה הוציאו את ישמעאל מברית זו, גם את חם בן נח הוציאו מברית זו. הברכה והיא הוגבלה רק לשם בן נח (נסיף עסאם אלדין). והברית הישנה מאשרת את הרעיון של כריתת ברית עם יצחק בבראשית כ"ב: 15-18 כאשר ה' מנסה את אברהם ומצווה עליו לקחת את יצחק בנו ולהקריב אותו כקורבן על אחד ההרים, ולשאת אותו. הוציא את מה שציווה ה', ואז קרא קול משמים לאברהם, נשבע בעצמו על הבטחתו שקודם לכן הוא סיפר לו על כך, שוב מברך את יצחק וקורא לו "היחיד".

וַיִּקְרָא מַלְאַךְ יְהוָה, אֶל-אַבְרָהָם, שֵׁנִית, מִן-הַשָּׁמָיִם .וַיֹּאמֶר, בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם-יְהוָה: כִּי, יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה, וְלֹא חָשַׂכְתָּ, אֶת-בִּנְךָ אֶת-יְחִידֶךָ. כִּי-בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ, וְהַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת-זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם, וְכַחוֹל, אֲשֶׁר עַל-שְׂפַת הַיָּם; וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ, אֵת שַׁעַר אֹיְבָיו. וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ, כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ, עֵקֶב, אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי.

ויקרא שוב מלאך ה' לאברהם מן השמים ויאמר לבדי נשבע, נאמר ה', כי עשית את הדבר הזה ולא מנעת את בנך, בנך יחידך, אברך אותך וארבה את זרעך כמוך. כוכבי שמים וכחול על שפת הים (Murtonen، 1959).

ISSN 2073-6614 PP:52–60

אחר כך נמשכת ההדרה בהדרת עשיו לטובת יעקב, והם שני בני יצחק, כי יעקב הוא אבי בני ישראל, כמו שנכתב ליעקב הנצחון בהשגת הברכה (ibid, 160). בזכות עלילה שרקמה אמו, כשהלבישה אותו בבגדי אחיו בהיעדרו, והלכה איתו לאביו העייף, והגישה לו אוכל טוב בטענה שזה מהציד של בנו, אז אדם רימה את בנו הצעיר יעקב, ולכן בירך אותו בעודו חושב שהוא הבן הבכור עשיו, ולמרות שברכה זו הופנתה לעשיו, יצחק איחל לבנו ה' לתת לו אדמה טובה למרעה ולחקלאות، וכדי לקבל קציר שופע, אז לאחר מכן ניתן ליעקב שלטון על עמים ועמים, במיוחד על תושבי כנען הקדמונים ושכנותיה, כשם שניתן לו שלטון על אחיו, במיוחד על עשו, אותם אנו רואים בבראשית ל"ו, ד"ה. שהוא אבי האדומים, וזה הוזכר בבראשית כ"ז כ"ט: יַעַבְדוּךָ עַמִּים, וישתחו (וְיִשְׁתַּחֲווּ) לְךָ לְאֻמִּים--הֱוֵה גְבִיר לְאַחֶיךָ, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ; אֹרְרֶיךָ אָרוּר, וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ.

תן עמים לשעבד אותך, ושבטים להשתטח אליך. היה אדון אחיך והשתחוו לפניך בני אמך. יהי רצון המקללים אותך וברכו המברכים אותך.

לאחר מכן אנו רואים בבראשית כ"ח, ג-ד שיעקב יורש את ברכת אברהם בִּרְכַּת אַבְרָהָם וכן יורש את ארץ מגוריו לאחר שיצחק המליץ ליעקב לא לקחת אישה מבנות הכנענים ולקחת אישה מהבנות. של לבן, אחי אמו, למען תנוח עליו ברכת ה': וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ, וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ; וְהָיִיתָ, לִקְהַל עַמִּים. וְיִתֶּן-לְךָ אֶת-בִּרְכַּת אַבְרָהָם, לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ--לְרִשְׁתְּךָ אֶת-אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ, אֲשֶׁר-נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם (נסיף עסאם אלדין)

ויברכך ה' אלקיך ויפרה אותך וירבה אותך כדי שתהיו להמון עמים ותתן לך ברכת אברהם לך ולזרעך עמך. לרשת את ארץ מגוריך שנתן אלוהים לאברהם. ובבראשית כ"ח, ט, אנו רואים את עשו הלך אל ישמעאל בן אברהם ולוקח את "מקומו" כאשתו, לאחר שיצחק בירך את יעקב (פאיזה). וג'יימס פרייזר מאמין בספרו "פולקלור בבכורה" בנושא גניבת הבכורה: "הדבר הראשון שמושך את תשומת לבנו הוא שאם יעקב היה שולל מאחיו הגדול את זכותו לבכורה ולהשיג. את הברכה, אז הוא עשה רק מה שעשה אביו יצחק קודם לכן כי יצחק הוא היה בן צעיר יותר, והוא הוציא את אחיו איסמעיל מזכותו לרשת את אברהם אביהם, ואת העיקרון הזה שיעקב הלך לפי יחסו לאחיו נראה שאבא עקב אחרי זה עם ילדיו ונכדיו". נאמר לנו: "יעקב אהב את יוסף יותר מאשר את בניו הגדולים כי יוסף היה בן זקנתו, והעדפתו ליוסף עוררה שנאה בלב אחיו הגדולים עד כדי תכנון מזימה לחסלו. יוסף אמנם לא היה בנו הצעיר של יעקב, שכן בנימין נולד אחריו, אך פרייזר מניח שיוסף הוא הבן הצעיר ברומן המקורי, ולפני שצורפו אליו תוספות ממקורות שונים, וזה מאשר שיעקב העדיף את בנים קטנים על המבוגרים, ויש בתורה מה שמאשר את העיקרון הזה, דהיינו גם הוריש את המלכות אחריו לבנו הקטן. הוא סולימאן והרחיק אותו מאחד מבניו הגדולים, זה מעלה את ההנחה שהמנהג לרשת את הבן הבכור על אחיו נהגו הישראלים כהרגל לרשת את הבן הצעיר או להעדיף אותו על פני אחיו בתור יורש לאביו. זה מאושר על ידי פרייזר וקיומו של הרגל זה בקרב עמים רבים של העולם העתיק באירופה ובאנגליה במיוחד. ויעקב רצה להכשיר את התנהגותו כאשר זימן את בניו ליתן להם את הברכה, ולכן נתן את הברכה לבנו הקטן ללא הבכור (אחמד، 2003).

תוצאות:

הצעות האל דומות בהלכה האסלאמית והיהודית, ומה שהוזכר בהצעות אלו עוסק ב: צאצאים, הארכת חיי אדם, שבח, הודיה, שבח ועוד, אך לכל שפה יש מאפיינים סמנטיים משלה הקשורים קשר הדוק למורפולוגי שלה. טופס. האפשרות להשפיע ולהיות מושפעת בין השפות השמיות בכמה נוסחאות המעידות על נתינת אלוהים. לפוריות ולבצורת היה תפקיד חשוב במזרח הקדום מבחינת ברכה, שכן פוריות הייתה קשורה בשפע יבולים, גידול בעלי חיים ובעלי חיים והגדלת המשפחה. המבט על העולם המזרחי העתיק על אדם חשוך ילדים הוא השקפה של ישות פחות מושלמת. בתור צאצא נחשב לאחד הדברים המבורכים החשובים ביותר עבור האדם.

المراجع والمصادر باللغة العربية:

القرآن الكريم.

الكتاب المقدس، العهد القديم والجديد، دار المشرق، بيروت، 1989.

بباوي (وهبه وليم)، دائرة المعارف الكتابية، دار الثقافة، المجلد الثاني ب–ح، ط2، 1998.

حسنين، فؤاد على، المجتمع الاسرائيلي حتى تشريده، مطبعة الرسالة عابدين، القاهرة، 1966.

الحديدي(عبير محمد)، إبراهيم عليه السلام في التوراة والآجاداه، رسالة ماجستير غير منشورة، كلية الآداب، جامعة عين شمس، 1416هـ- 1995م.

حفنى(ناصف عصام الدين)، اليهودية في العقيدة والتاريخ، دار العالم الجديد، ط1، 1977.

حماد(احمد)، (اليهود في التاريخ القديم مشروع رؤية جديدة- ملاحظات اولية، ج1، الطبعة الأولى، دار العلوم للنشر والتوزيع، القاهرة، 2003 م.

خليفه(محمد حسن)، ظاهرة النبوة الإسرائيلية، دار الزهراء للنشر، القاهرة، 1991.

الخازن(علاء الدين على بن محمد)، تفسير الخازن المسمى(لباب التأويل في معانى التنزيل)، ط2، شركة مكتبة ومطبعة مصطفى البابي الحلبي وأولاده بمصر، 1375.

العُكش(سعيد عبد السلام)، مفاهيم عنصرية في الأدب العبري الحديث، القاهرة ، 1988م.

عبد الأمير(فائزة)، القصص التوراتية في الشعر العبري الحديث، دار نشر مجدلاوي،

عبد البصير(محمدي عبد العزيز)، الإنسان في العهد القديم والقرآن، رسالة دكتوراه غير منشورة، جامعة الأزهر، كلية أصول الدين، 1417 هـ- 1996م.

عبد الرحمن(ناصر بن محمد)، التبرك أنواعه وأحكامه، مكتبة الرشد، ط7، 1432 هـ- 2011 م.

عبد المعبود(مصطفى)، دراسات في المشنا، مركز الدراسات الشرقية، جامعة القاهرة، العدد رقم 40، 1430 هـ- 2009م.

الهواري(محمد)، السبت والجمعة في اليهودية والإسلام، الزهراء للإعلام العربي، ط1، 1994.

يمطوب (يوسف أبراهام) وليشع (دافيد زكي)، المرشد الأمين، طائفة الاسرائيليين القرائين بمصر، (د.ن)، 1946.

Bibliography

Abeer Muhammad, A. (1995). *Ibrahim (peace be upon him) in the Torah and the Ajadah*. (Unpublished master's thesis), Egypt, Ain Shams University.

Ahmed, H. (2003). *The Jews in Ancient History: A New Vision Project - Preliminary Notes*. Part 1, (1st Ed), Cairo: Dar Al Uloom for Publishing and Distribution.

Alaa al-Din Ali bin Muhammad, A. (1375). *The Interpretation of Al-Khazen (Interpretation in the Meanings of Revelation*), (2nd Ed), Egypt: Mustafa Al-Babi Al-Halabi Library and Printing Company.

Faiza, A. A. (nd). *Biblical Stories in Modern Hebrew Poetry*. Cairo: Majdalawi Publishing House.

Hassanein, F. A. (1966). *Israeli Society until its Displacement.* Cairo: Al-Risala Press.

Mohammadi Abdel-Aziz, A. B. (1996). *Human Beings in the Old Testament and the Qur'an*. (Unpublished doctoral dissertation); Egypt, Al-Azhar University.

Muhammad, A. (1994). *Saturday and Friday in Judaism and Islam*. Cairo: Al-Zahra for Arab Media, (1st Ed).

Muhammad Hassan, K. (1991). *The Phenomenon of Israeli Prophecy*. Cairo: Dar Al-Zahraa Publishing House.

Murtonen, A. (1959). *The Use and Meaning of the Words Lebarek and Beraka in the Old Testament.* volume 9, Issue 1 Brill.

Mustafa, A. M. (2009). *Studies in the Mishna*. Center for Oriental Studies, Cairo University, Issue No. 40.

Nasser bin Muhammad, A. R. (2011). *Al-Tabarak: Its Types and Rulings*. Al-Rushd Library, (7th Ed).

Nassef Essam, E. (1977). *Judaism in Creed and History*. Dar Al-Alam Al-Jadeed, (1st Ed).

Saeed Abdel-Salam, A. (1988). *Racist Concepts in Modern Hebrew Literature*. Cairo.

The Bible (1989). *The Old and New Testaments*. Beirut: Dar Al-Mashreq.

Thomas, P. (1913). *The Signification of Baraka of the Semitic Stem B. R. K.* New York: John Cardinal.

William, G. (nd), *Hebrew and English Lexicon of the Old Testament.*

Wahba William, B. (1998). The Knowledge Written Office. Cairo: Dar Al-Thaqafa, 2 (2).

Yousef Abraham, Y. and Lisha David Zaki. (1946). *The Faithful Guide*. The Qaraite Israeli Sect in Egypt.

المراجع والمصادر العبرية:

תנ"ך: ספר תורה, נביאים, כתובים, לונדון, 1976.

אבן שושן (אברהם), מילון אבן שושן, כרך ראשון, הוצאת עם עובד בע"מ, ירושלים, 2003.

אנציקלופדיה מקראית, חלק ב, הוצאת מוסד ביאליק, ירושלים, 1954.

סוליאלי(מנחם), ו ברכוז(משה), לכסיקון מקראי, הוצאת דביר, 1965.

אנציקלופדיה מקראית, חלק ב, הוצאת מוסד ביאליק, ירושלים, 1954, עמ' 355.

עבדול רחמן (נאצר בן מוחמד), אל-תבארק, סוגיו ופסיקותיו, ספריית אל-רושד, מהדורה 7, AH - 2011 AD 1432, עמ' 43.

אנציקלופדיה מקראית, חלק ב, הוצאת מוסד ביאליק, ירושלים, 1954, עמ' 355.

אבן שושן (אברהם), מילון אבן שושן, כרך ראשון, הוצאת עם עובד בע"מ, ירושלים, 2003, שם עמ' 1.212. סוליאלי(מנחם), ו ברכוז(משה), לכסיקון מקראי, הוצאת דביר, 1965, עמ' 182.

אל-חזן (עלא אלדין עלי בן מוחמד), פרשנות אל-חזן הנקראת (דלת הפרשנות במשמעות ההורדה), מהדורה 2, מוסטפא אלבאבי אלחלבי הספרייה והדפוס, מצרים, 1375 , חלק ב', עמ' 266.

אל-חווארי (מוחמד), שבת ושישי ביהדות ובאסלאם, אלזהראא לתקשורת הערבית, מהדורה ראשונה, 1994, עמ' 47.

עבד אל-מעבוד (מוסטפא), לימודים במשנה, המרכז ללימודי המזרח, אוניברסיטת קהיר, גיליון מס' 40, 1430 AH - 2009 AD, עמ' 184.

אל-חווארי (מוחמד), שבת ושישי ביהדות ובאסלאם, עמ' 12.

אל-חווארי (מוחמד), שבת ושישי ביהדות ובאסלאם, עמ' 42.

ימטוב (יוסוף אברהם), לישה (דוד זכי), המדריך הנאמן, הקראים הישראלים במצרים, עמ' 115.

עבד אל-מעבוד (מוסטפא), לימודים במשנה, המרכז ללימודי המזרח, אוניברסיטת קהיר, גיליון מס' 40, 1430 AH - 2009 לספירה, עמ' 23.

אנציקלופדיה מקראית, חלק ב, הוצאת מוסד ביאליק, ירושלים, 1954, עמ' 355.

באבאווי (והבה וויליאם), המחלקה לאנציקלופדיות כתובות, דאר אל-תקאפא, כרך שני, ב-ה, מהדורה שנייה, 1998, עמ' 140.

עבד אל-באסיר (מוחמאדי עבד אל-עזיז), האדם בברית הישנה ובקוראן, עבודת דוקטור שלא פורסמה, אוניברסיטת אל-אזהר, הפקולטה ליסודות הדת, 1417 AH - 1996 AD, עמ' 159 מצטט את חסנין, פואד עלי, החברה הישראלית עד עקירתה, הוצאת אל-ריסלה, עבדין, קהיר, 1966, עמ' 17.

חליפה (מוחמד חסן), תופעת הנבואה הישראלית, הוצאת דאר אלזהראא, קהיר, 1991, עמ' 169.

אל-חדידי (אבאר מוחמד), איברהים עליו השלום, בתורה ובעג'דה, עבודת מאסטר שלא פורסמה, הפקולטה לאמנויות, אוניברסיטת עין שמס, 1416 AH - 1995 AD, עמ' 118-119.

חפני (נאסיף אסאם אלדין), יהדות באמונה ובהיסטוריה, דר אלאלם אל-ג'דיד, מהדורה ראשונה, 1977, עמ' 169.

אלחדידי (אבאר מוחמד), אותה התייחסות, עמ' 218-219.

הפני (נסיף עסאם אלדין), יהדות באמונה ובהיסטוריה, עמ' 170.

עבד אל-עמיר (פאיזה), סיפורי מקרא בשירה עברית מודרנית, הוצאת מג'דלאוי, עמ' 58.

חמאד (אחמד), (היהודים בהיסטוריה העתיקה, פרויקט חזון חדש - הערות מקדימות, חלק 1, מהדורה ראשונה, דאר אל אולום להוצאה והפצה, קהיר, 2003 לספירה, עמ' 152, 153.

Republic Of Iraq
Ministry Of Higher Education and
Scientific Reserch
University Of Anbar

AUJLL
مجلة جامعة الأنبار للغات والآداب

UNIVERSITY OF ANBAR JOURNAL FOR LANGUAGES AND LITERATUR

Quarterly Peer-Reviewed Scientific Journal Concerned With Studies And Research On Languages

ISSN : 2073 - 6614

E-ISSN : 2408 - 9680

VOIUM : (15)   ISSUE :(1)   FOR MOUNTH : MARCH

YEAR:2023